

Overzicht Differentiatie: Kijkwijzer vs. Leidraad 'Samen naar de meet'

Vergelijkend overzicht van de kijkwijzer 'Differentiatie in brede basiszorg' en de leidraad 'Differentiatie: samen naar de meet' – met samenvattende toepassingen voor praktijk en beleid.

Thema / Stap	 Kijkwijzer Differentiatie	 Leidraad 'Samen naar de meet'	Overkoepelende inzichten en toepassingen
1. Doelgericht werken	Stap 1: vertrek vanuit leerplannen (doelen, wenken, contexten)	Aanbeveling 1: vertrek vanuit heldere, ambitieuze leerdoelen (bv. BHV-model, beheersingsleren)	Formuleer heldere leerdoelen, gebruik leerplandoelen en contexten, werk met basis-herhaling-verdieping
2. Leerling-kenmerken in beeld brengen	Stap 2: verschillen detecteren via observatie, LVS, overleg, interactie	Aanbeveling 2: ken en volg leerlingen via formatief handelen, RTI, diagnose-instrumenten	Gebruik exit-tickets, check-ins, observaties, diagnostiek en leerlingprofielen
3. Differentiatie in instructie en werkvormen	Stap 3: benut verschillen – pas instructie/product/werkvorm/groep vorming aan	Aanbeveling 3, 5: effectieve instructie (EDI), flexibel groeperen, modeling, feedbackstructuur	Werk met EDI-stappenplan, modeling, feedbackvormen (feed-up/forward), differentiatie in werkvorm & begeleiding
4. Tijd en ruimte om te leren	Stap 3 + 4: variatie in tempo, begeleiding, hulpmiddelen, abstractie	Aanbeveling 4: geef leerlingen tijd, gebruik pre-teaching, verlengde instructie	Geef tijd voor verwerking, pas instructie aan (individueel/groep), gebruik remediërende en verdiepende tools
5. Groeperen en samenwerking	Stap 3: groepssamenstelling variëren (homo-/heterogeen, vrij/opgelegd)	Aanbeveling 5: doelgerichte groepsvorming per leerdoel, rolverdeling, coöperatieve werkvormen	Werk met wisselende groepjes, doelgericht samengesteld: peer learning vs. gerichte ondersteuning
6. Professionele groei van leraren	Stap 3 + extra: afspraken binnen team, gedeelde visie	Aanbeveling 6: intervisie, co-teaching, Lesson Study, feedback van collega/leerling	Reflecteer systematisch over lespraktijk, werk samen aan aanpakken en deel expertise
7. Schoolbreed en beleidsmatig verankeren	Stap 3: maak afspraken binnen je team, werk teamgericht aan brede basiszorg	Aanbeveling 7: schoolvisie, populatieanalyse, gedeelde aanpak tussen vakken en graden	Koppel differentiatie aan schooleigen zorgbeleid en bouw een gedeelde visie met je team
8. Evaluatie en feedback	Stap 4: check het leereffect, werk met feedbackcycli (feed-up, feedback, feedforward)	Verwerkt in aanbevelingen 1 t.e.m. 4 en 6 (EDI, evaluatievormen, zelfreflectie, rubrieken)	Combineer formatieve evaluatie met feedbackstrategieën en laat leerlingen reflecteren op eigen leerproces

BHV-model (Basisstof – Herhalingsstof – Verdiepingsstof)

RTI – Response to Intervention

EDI – Expliciete Directe Instructie